

egnen eller, som man har tilføjet, for Byens Vedkommende ved en særegen omhyggelig Undervisning for den øvrige Ungdom. Det forekommer os ogsaa forunderligt, naar man vil forlange et Tilskud fra Amtet og Byen som nødvendig Betingelse for at understøtte en Skole i en lille By som Veile, at man da vil give det Lidobbelte til Horsens Byes Undervisning uden at sætte nogen saadan Betingelse, ligeledes Aarhus, Randers, Viborg og Aalborg. Heri ligger der allerede en stor Ubillighed, som Flertallet alt har paaapeget, og som vilde blive større, hvis man her ubetinget hævdede den nævnte Betingelse. Lad os sætte, at der i Ringkjøbing var en privat Realskole, der kunde have Betydning for By og Opland. Hvis Bestyreren da kom til os og forlangte Løn til en Lærer, var det saa ikke ubilligt, at Staten, efter tidligere at have taget Bøvel bort derfra til andre Steder i Sylland, forlangte endvidere, at der for det lille Bidrags Skyld skulde ydes særegent Tilskud. — Under Nr. 136 har Udvalgets Flertal rettet en Opfordring til Ministeren om, at han vilde søge Bemyndigelse til at bortfælde Sonstrup Seminariums Bygninger, hvilket da vilde have Seminariets Nedlæggelse til Følge, idet det nemlig oplyses, at der er gjort Forsøg paa at faae disse Bygninger tilkjøbs. Udvalgets Flertal formener, at denne Veilighed maatte er heldigere, end nogen anden vilde blive, og at man derfor ikke skal lade den gaa ubenyttet hen. Nu kan jeg nok tænke mig, at den ærede Minister henviser til, at vi for ikke længe siden have vedtaget en Lov om at beholde 4 Seminarier. Dette er dog ikke slet fordi alle vi, der have havt dermed at gjøre, i nogen Maade erkjende, at det er fornødt at have dem, og naar det da er oplyst, hvilket for Øvrigt ogsaa kunde fremgaa af andre Meddelelser her i Betænkningen, at Opretholdelse af Sonstrup Seminarium ikke er nødvendig for at faae uddannet dygtige og nyttige Almuelærere i tilstrækkeligt Antal, vilde det jo være urigtigt, om man af Hensyn til en Lovbestemmelse, der kan forandres ved Lov, vil lade en Veilighed gaa bort, som ellers fordelagtig kunde benyttes for Statskassen. I Nr. 137 i Betænkningen er der begrundet et Forslag om Nedfættelse af Forpagningsafgiften af Valles Lærebog. Det gaar lidt trevnt nu med Salget af denne Bog; den har havt en saa stor Indflydelse paa en Del af vor Almueundervisning gennem Menneffeslægter, og man har derfor foreslaaet Afgiften nedsat fra 250 Rd. til 100 Rd. Flertallet af Udvalget har ønsket, at Ministeren hellere havde benyttet Veiligheden til at have Autorisationen af Bogen, hvorved dens Trykning ved Statens Foranstaltning kunde ophøre, idet man er tilbøielig til at tro, at den Brug, der nu gjøres af den, fornemmelig er fremkaldt ved Fordringer fra nogle ældre Præster, der en Gang have faaet en fastgroet Kjævlighed til denne Bog, skjøndt de derved kunne komme til at være lidt haarde imod deres

Konfirmander, som i deres øvrige Skoletid ere underviste ved Hjælp af en anden Bog. Dette er altsaa Udvalgets Flertals Hensigt. — Under Nr. 139 i Betænkningen er der kortelig begrundet et Ændringsforslag under Nr. 59 angaaende Forhielse af Skolepenge paa Seminarierne. Det er et tidligere ikke sjældent fremkommet Spørgsmaal. Forslaget gaar ud paa, at Normal-skolepengebøvel sættes til 60 Rd., at for indtil $\frac{1}{3}$ — det er vel ikke altid fornødt, at det gaar saa høit — nedfættets Bøvel til Halvdelen, altsaa 30 Rd., og at for indtil $\frac{1}{3}$ bliver der Fripladser. Ojensnitsbøvel bliver saa 30 Rd., medens det nu er 10 Rd., hvilket Bøvel, efter hvad vore Seminariers Opretholdelse i Øvrigt koster, er næsten en Parodi paa, hvad en Betaling burde være. Naar det var saa, at Alle de, der blive uddannede til Lærere, kunne faae en lignende Begunstigelse, kunde det paa en vis Side forsvares, eller i alt Fald søges begrundet, at den beholder saa lav Betaling. Men som bekendt, er det ingenlunde Tilfældet, at Alle kunne gjennem Statsseminarierne blive uddannede til Lærere. Der er flere Viderværdigheder derved. De kunne maatte ikke blive optagne, fordi de kunne være lidt uheldige ved Optagelsesexamen, eller de kunne være saa uheldige at komme til at sidde over det første eller andet Aar, eller ligesom de troede at være paa Nippet til at blive indstillede, kunde Bestillingen blive negtet, fordi de efter Lærernes Formening ikke havde den Modenhed, ikke den Uddannelse, som Lærerne synes, at de burde have. Derfor og af mange andre Grunde forekommer det os naturligt, at flere, der ønske at uddanne sig saa selvstændig som muligt og med fornøden Frihed, søge Uddannelse ad privat Vej; men derved skabes der saa ulige Forhold for dem, der skulle søge Uddannelse privat, og dem, der søge den ved de offentlige Anstalter, at man ogsaa af Hensyn hertil bør foretage en Forhielse, selv om man ikke vilde foretage den for Indtægts Skyld. Utvilsomt er en stor Del af dem, der gaa denne Vej, uformuende, men de søge dog derigennem at naae en vis, om end meget beskednen fast Stilling, og at de betale nogle enkelte Daler mere eller mindre derfor, kan ikke have afgjørende Betydning, naar vi, som i Forslaget foreslaaet, tage særligt Hensyn til de Uformuendes Stilling ved et stort Løst Fripladser. — I Nr. 140 har Udvalget begrundet et Forslag under Nr. 60 om at sætte Ordet „mindst“ foran „600 Rd.“ Det er Tilskudet til de private Seminarier, som man ønsker ydet, og vort Forslag gaar ud paa, at hvad der bliver tilovers fra Lyngby Seminarium ved dets Nedlæggelse og en passende Del af, hvad der efterhaanden bliver tilovers fra de andre Seminarier, fordeles til de private Seminarier, saa at der efterhaanden kan udvise sig mere ligelige Forhold i Understøttelse til de Anstalter, der dimittere pri-